

Warszawa, dnia środa, 25 lutego 2026 r.

Poz. 4

**ZARZĄDZENIE NR 2
KOMENDANTA GŁÓWNEGO PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

z dnia 24 lutego 2026 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ramowego regulaminu służby w jednostkach organizacyjnych
Państwowej Straży Pożarnej oraz regulaminu musztry i ceremoniału pożarniczego**

Na podstawie art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312 i 1366) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 5 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie ramowego regulaminu służby w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz regulaminu musztry i ceremoniału pożarniczego (Dz. Urz. KG PSP poz. 4, z 2008 r. poz. 9, z 2022 r. poz. 6, z 2023 r. poz. 9 oraz z 2024 r. poz. 4) w załączniku nr 3 wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 9 po ust. 16 dodaje się ust. 16a w następującym brzmieniu:

„16a. Jeżeli w uroczystości nie bierze udziału orkiestra lub trębacz i werblista wszystkie utwory i sygnały mogą być odtwarzane przy użyciu odpowiedniej aparatury.”;

2) w § 10 ust. 19 i 20 otrzymują brzmienie:

„19. W skład pocztu sztandarowego wchodzi:

- 1) dowódca pocztu sztandarowego;
- 2) sztandarowy;
- 3) asystujący.

20. Na dowódcę pocztu sztandarowego wyznacza się oficera lub aspiranta.”;

3) w § 16 ust. 6-11 otrzymują brzmienie:

„6. Dowódca uroczystości maszeruje krokiem równym do przyjmującego meldunek, zatrzymuje się trzy kroki przed nim, oddaje honory i składa meldunek (treść powinna być wypowiedziana, wyraźnie, zrozumiale i zwięźle), np.:

- 1) „*Panie Ministrze (Panie Nadbrygadierze), zastępca komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w (nazwa miejscowości), (stopień i nazwisko meldującego) melduje pododdziały do uroczystego apelu z okazji Dnia Strażaka*”;
- 2) „*Panie Ministrze (Panie Nadbrygadierze), dowódca uroczystości (stopień i nazwisko meldującego) melduje pododdziały Państwowej Straży Pożarnej i Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej do uroczystego apelu z okazji Dnia Strażaka*”.

7. Po złożeniu meldunku, dowódca uroczystości oddaje honory. Jeżeli przyjmujący meldunek jest strażakiem to odpowiada na oddawane mu honory. Przyjmujący meldunek może przywitać się z dowódcą uroczystości przez podanie ręki. Dowódca uroczystości odpowiada na podanie ręki nie zdejmując w tym czasie rękawiczek (niezależnie czy przyjmujący meldunek występuje w rękawiczkach czy bez) i oddaje honory.

8. Dowódca uroczystości przepuszcza przyjmującego meldunek, ruchem ręki może wskazać kierunek przejścia i idzie krokiem równym pół kroku za nim, po jego lewej stronie (na zewnątrz w stosunku do pododdziałów).

9. Przyjmujący meldunek udaje się do prawego skrzydła pododdziałów. Zatrzymuje się trzy kroki przed sztandarem wchodzącym w skład kompanii honorowej i oddaje honory przez salutowanie (skłon głowy w przypadku osoby cywilnej). Jeżeli przyjmujący meldunek oddaje honory przez salutowanie to przed wykonaniem zwrotu opuszcza rękę (przestaje salutować). Następnie wykonuje w miejscu zwrot w prawo i przechodzi przed frontem pododdziałów (funkcjonariusz salutuje cały czas od momentu wykonania zwrotu, aż do zatrzymania).

10. Dowódca uroczystości po zatrzymaniu się przyjmującego meldunek przed sztandarem, wchodzącym w skład kompanii honorowej, zatrzymuje się pół kroku z tyłu za przyjmującym meldunek, z jego lewej strony. Równocześnie z przyjmującym meldunek rozpoczyna salutowanie, opuszcza rękę, wykonuje w miejscu zwrot w prawo i rozpoczyna ponownie salutować. Następnie towarzyszy przyjmującemu meldunek, idąc pół kroku za nim z jego prawej strony (z zewnątrz w stosunku do pododdziałów), cały czas salutując.

11. Jeżeli uczestniczące w uroczystym apelu pododdziały towarzyszące występują w szyku ze swoimi sztandarami, przyjmujący meldunek i dowódca uroczystości wykonują takie same czynności, jak w przypadku sztandaru kompanii honorowej, z tym że do kolejnych sztandarów podchodzą wzdłuż linii pododdziałów. Dotyczy to sztandarów wojskowych, sztandarów służb mundurowych, sztandarów Ochotniczych Straży Pożarnych oraz wszystkich innych pododdziałów występujących ze sztandarami i proporcami, w tym Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.”;

4) w § 20:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Po podniesieniu flagi państwowej RP kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości oraz przedstawia okazję, z jakiej został zorganizowany uroczysty apel. Po powitaniu gości kierownik jednostki organizacyjnej PSP wygłasza przemówienie okolicznościowe.

2. Po podniesieniu flagi państwowej RP lub po powitaniu zaproszonych gości można uczcić minutą ciszy pamięć zmarłego strażaka, pracownika jednostki organizacyjnej PSP lub innej osoby zasłużonej dla formacji:

- 1) kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator informuje zebranych o uczczeniu zmarłego minutą ciszy i prosi wszystkich o powstanie (jeżeli przewidziano miejsca siedzące);
- 2) dowódca uroczystości podaje komendę „**BACZNOŚĆ**”;
- 3) następuje symboliczna minuta ciszy;
- 4) dowódca uroczystości podaje komendę „**SPOCZNIJ**”;
- 5) kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator dziękuje zebranych i prosi o zajęcie miejsc (jeżeli przewidziano miejsca siedzące).”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w następującym brzmieniu:

„2a. Strażak zajmujący miejsce na trybunie honorowej, który został imiennie przywitany, wykonuje jeden krok do przodu i oddaje honory w kierunku pododdziałów. Jeżeli zajmuje miejsce w pierwszym szeregu może zwrócić się w kierunku osób zajmujących miejsca na trybunie honorowej i ponownie oddać honory. Po oddaniu honorów wraca na swoje miejsce.

2b. Jeżeli zaproszeni goście zajmują miejsca siedzące, strażak, który został imiennie przywitany wstaje i oddaje honory w kierunku pododdziałów. Jeżeli zajmuje miejsce w pierwszym szeregu może zwrócić się w kierunku osób zajmujących miejsca na trybunie honorowej i ponownie oddać honory. Po oddaniu honorów zajmuje miejsce siedzące.”,

c) w ust. 6 skreśla się ostatnie zdanie,

d) uchyla się ust. 7;

5) w § 31:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Po odtworzeniu hymnu RP kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości oraz przedstawia okazję, z jakiej została zorganizowana uroczysta zbiórka. Po powitaniu gości kierownik jednostki organizacyjnej PSP wygłasza przemówienie okolicznościowe.

2. Po odtworzeniu hymnu RP lub po powitaniu zaproszonych gości można uczcić minutą ciszy pamięć zmarłego strażaka, pracownika jednostki organizacyjnej PSP lub innej osoby zasłużonej dla formacji:

1) kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator informuje zebranych o uczczeniu zmarłego minutą ciszy i prosi wszystkich o powstanie (jeżeli przewidziano miejsca siedzące);

2) dowódca uroczystości podaje komendę „**BACZNOŚĆ**” lub „**Panie, Panowie Oficerowie**”;

3) następuje symboliczna minuta ciszy;

4) dowódca uroczystości podaje komendę „**SPOCZNIJ**” lub „**Panie, Panowie Oficerowie**”;

5) kierownik jednostki organizacyjnej PSP albo narrator dziękuje zebranych i prosi o zajęcie miejsc (jeżeli przewidziano miejsca siedzące).”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w następującym brzmieniu:

„2a. Strażak zajmujący miejsce na trybunie honorowej, który został imiennie przywitany, wykonuje jeden krok do przodu i oddaje honory w kierunku pododdziałów. Jeżeli zajmuje miejsce w pierwszym szeregu może zwrócić się w kierunku osób zajmujących miejsca na trybunie honorowej i ponownie oddać honory. Po oddaniu honorów wraca na swoje miejsce.

2b. Jeżeli zaproszeni goście zajmują miejsca siedzące, strażak, który został imiennie przywitany wstaje i oddaje honory w kierunku pododdziałów. Jeżeli zajmuje miejsce w pierwszym szeregu może zwrócić się w kierunku osób zajmujących miejsca na trybunie honorowej i ponownie oddać honory. Po oddaniu honorów zajmuje miejsce siedzące.”,

c) w ust. 5 skreśla się ostatnie zdanie,

d) uchyla się ust. 6;

6) w § 37 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W jednostkach organizacyjnych PSP oraz jednostkach ratowniczo-gaśniczych uroczystość odbywa się o godz. 8.00 lub o innej godzinie ustalonej przez kierownika danej jednostki, w szczególności gdy ta uroczystość łączy się z wydarzeniami organizowanymi przez władze lub instytucje państwowe i samorządowe.”;

7) § 44 otrzymuje brzmienie:

„1. Uroczystość złożenia wieńców i wiązanek można rozpocząć od złożenia meldunku i odegrania hymnu RP.

2. Narrator przedstawia uczestnikom przebieg uroczystości oraz wprowadza w jej tematykę, np. poprzez przeczytanie rysu historycznego.

3. Strażacy niosący wieńce i wiązanek występują i ustawiają się na wprost pomnika, tablicy pamiątkowej lub miejsca pamięci narodowej.

4. Narrator prosi o wystąpienie delegacji do złożenia wieńców i wiązanek. Skład delegacji powinien być ustalony przez organizatora przed uroczystością.

5. Po zajęciu miejsca przez delegację trębacz gra sygnał „**Baczność**”, dowódca kompanii honorowej wydaje komendy „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**Na prawo – PATRZ**”. Następnie grane jest „**Tremolo**”, które wykonuje się aż do czasu złożenia ostatniego wieńca.

6. Strażak niosący wieniec lub wiązanek po złożeniu wieńca oddaje honory i odchodzi na wyznaczone miejsce.

7. Przewodniczący delegacji po złożeniu przez strażaka wieńca lub wiązanki może podejść i poprawić szarfę, po czym wraca na poprzednie miejsce.

8. Delegacja oddaje honory (przez salutowanie – w nakryciu głowy, przez skłon głowy – bez nakrycia głowy, wszyscy równocześnie – może się to odbyć na komendę asystującego strażaka).

9. W przypadku, gdy w miejscu uroczystości wyłożona jest księga pamiątkowa, przewodniczący delegacji dokonuje wpisu. Dopuszcza się dokonanie wpisu przez całą delegację.

10. Po ceremonii złożenia wieńców i wiązanek trębacz gra utwór „**Śpij Kolego**” lub „**Cisza**”.

11. Jeżeli na uroczystości składany jest tylko jeden wieniec lub jedna wiązanka, trębacz gra utwór „**Śpij Kolego**” lub „**Cisza**” po ewentualnym poprawieniu szarfy na wieńcu lub wiązance i powrocie przewodniczącego delegacji na poprzednie miejsce.”;

8) w § 45 uchyla się ust. 1;

9) tytuł rozdziału 1 w dziale V otrzymuje brzmienie:

„Zdawanie i obejmowanie stanowisk służbowych”;

10) § 49 otrzymuje brzmienie:

„1. Uroczystość zdania i objęcia obowiązków na stanowiskach służbowych, dla których przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej przewidują powołanie, odbywa się w obecności bezpośredniego przełożonego lub osoby reprezentującej bezpośredniego przełożonego oraz w miarę możliwości w obecności innych przełożonych – w zależności od podporządkowania służbowego jednostki organizacyjnej PSP.

2. Uroczystość, o której mowa w ust. 1, powinna odbywać się w miejscu godnym, w formie uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki.

3. W pozostałych przypadkach uroczystość zdania i objęcia stanowiska służbowego może odbyć się w pomieszczeniu służbowym (gabiniecie) kierownika jednostki organizacyjnej PSP, w obecności bezpośredniego przełożonego lub w uzasadnionych przypadkach w pomieszczeniu służbowym przełożonego.

4. Na uroczystość zdania i objęcia obowiązków służbowych kierownika i zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej PSP można zaprosić ich rodziny i bliskich.”;

11) § 50 otrzymuje brzmienie:

„1. Uroczystość zdania i objęcia obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej PSP, organizowana w formie uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki, może przebiegać według następującego porządku:

- 1) po przywitaniu gości, narrator prosi wyznaczoną osobę o odczytanie decyzji o odwołaniu i powołaniu na stanowisko;
- 2) wyznaczona osoba podchodzi do mikrofonu; trębacz gra sygnał „**Sluchajcie Wszyscy**”; dowódca uroczystości podaje komendę „**Pododdziały – BACZNOŚĆ**” (jeżeli decyzje odczytuje strażak, po podejściu do mikrofonu – oddaje honory);
- 3) wyznaczona osoba odczytuje decyzje i wraca na swoje miejsce; dowódca uroczystości podaje komendę „**Pododdziały – SPOCZNIJ**” (jeżeli decyzje odczytuje strażak, po odczytaniu decyzji – oddaje honory);
- 4) spiker lub wyznaczona osoba może odczytać informację na temat przebiegu dotychczasowej służby zdającego i obejmującego obowiązki;

- 5) dowódca uroczystości podaje komendy do wystąpienia pocztu sztandarowego, np.: „**Pododdziały – BACZNOŚĆ**”, „**Pododdziały na prawo – PATRZ**”, „**Poczet sztandarowy, przed front szyku – MARSZ**” – w przypadku uroczystego apelu lub „**Pododdziały – BACZNOŚĆ**”, „**Pododdziały na prawo – PATRZ**”, „**Poczet sztandarowy – WYSTĄP**” – w przypadku uroczystej zbiórki;
- 6) po fragmencie zapowiedzi komendy „**Poczet sztandarowy**” dowódca pocztu i asystujący przestają salutować, a sztandarowy wykonuje chwyt „**Na ramię**”, a po hasle komendy „**MARSZ**” lub „**WYSTĄP**” poczet rozpoczyna marsz; poczet sztandarowy zatrzymuje się w wyznaczonym miejscu, a bezpośrednio po zatrzymaniu, na komendę „**RAZ**”, dowódca pocztu i asystujący zaczynają salutować;
- 7) zdający i obejmujący podchodzą do pocztu sztandarowego i zatrzymują się frontem do niego w odległości dwóch kroków (zdający naprzeciwko asystującego pocztu sztandarowego, a obejmujący obowiązki naprzeciwko dowódcy pocztu sztandarowego), jednocześnie oddają honory i wykonują zwrot, stając frontem do siebie (zdający wykonuje zwrot w lewo, obejmujący – w prawo);
- 8) przełożony zajmuje miejsce na wprost sztandarowego w odległości kilku kroków od niego i oddaje honory (w przypadku obecności kilku przełożonych, meldunki przyjmuje najwyższy przełożony);
- 9) sztandarowy salutuje sztandarem;
- 10) zdający obowiązki klęka na prawe kolano, prawą ręką ujmuje płat sztandaru i całuje płat sztandaru, po czym wstaje i przyjmuje postawę zasadniczą;
- 11) obejmujący obowiązki klęka na prawe kolano, prawą ręką ujmuje płat sztandaru i całuje płat sztandaru, po czym wstaje i przyjmuje postawę zasadniczą;
- 12) zdający obowiązki wykonuje wykrok w prawo w skos, przejmuje sztandar z rąk sztandarowego i powraca do postawy zasadniczej;
- 13) zdający i obejmujący obowiązki wykonują wykrok; zdający przekazuje sztandar obejmującemu obowiązki;
- 14) obejmujący obowiązki przez chwilę trzyma sztandar, po czym wykonuje wykrok w lewo w skos i oddaje sztandar sztandarowemu;
- 15) sztandarowy wykonuje chwyt „**Prezentuj**”;
- 16) trębacz gra „**Hasło WP**”;
- 17) zdający i obejmujący wykonują zwrot w kierunku przełożonego (zdający wykonuje zwrot w lewo, obejmujący – w prawo);
- 18) zdający obowiązki oddaje honory i składa meldunek, np. „**Panie Ministrze, (stopień i nazwisko zdającego obowiązki) melduje zdanie obowiązków Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej**”, po czym oddaje honory;
- 19) obejmujący obowiązki oddaje honory przez salutowanie i składa meldunek, np. „**Panie Ministrze, (stopień i nazwisko obejmującego obowiązki) melduje przyjęcie obowiązków Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej**”, po czym oddaje honory;
- 20) jeżeli w uroczystości biorą udział przełożeni zdającego i obejmującego obowiązki różnych szczebli, po złożeniu meldunków narrator może poprosić ich o dołączenie do przełożonego, który przyjmował meldunki; przełożeni składają podziękowania zdającemu obowiązki i przekazują gratulacje obejmującemu obowiązki; przełożony uprawniony do powołania może wręczyć stosowne decyzje;
- 21) przełożeni oraz zdający i obejmujący obowiązki wracają na wcześniej zajmowane miejsca, z tym że obejmujący staje po prawej stronie przełożonego, a zdający obowiązki – po lewej;
- 22) dowódca uroczystości podaje komendę „**Poczet sztandarowy, do szyku – MARSZ**” – w przypadku uroczystego apelu lub „**Poczet sztandarowy – WSTĄP**” – w przypadku uroczystej zbiórki;
- 23) po fragmencie zapowiedzi komendy „**Poczet sztandarowy**” dowódca pocztu i asystujący przestają salutować, a sztandarowy wykonuje chwyt „**Na ramię**”, a po hasle komendy „**MARSZ**” lub „**WSTĄP**” poczet rozpoczyna marsz; poczet sztandarowy zatrzymuje się w szyku kompanii,

a bezpośrednio po zatrzymaniu, na komendę „**RAZ**”, dowódca pocztu i asystujący zaczynają salutować;

24) dowódca uroczystości podaje komendy „**Pododdziały – BACZNOŚĆ**”, „**Pododdziały – SPOCZNIJ**”;

25) następują okolicznościowe przemówienia (w czasie przemówień głos zabiera przełożony, a jeżeli przewidziano wystąpienia zdającego i obejmującego obowiązki – głos zabierają po zaproszonych gościach);

26) jako ostatni głos może zabrać zastępca kierownika jednostki organizacyjnej PSP, który w imieniu wszystkich funkcjonariuszy i pracowników składa podziękowanie zdającemu obowiązki i składa gratulacje obejmującemu obowiązki;

27) po okolicznościowych przemówieniach uroczystość przebiega zgodnie z porządkiem uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki.

2. Uroczystość zdania i objęcia obowiązków zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej PSP może odbyć się w formie uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki, bez wystąpienia pocztu sztandarowego.

3. Widok przykładowego ugrupowania uczestników uroczystego apelu z okazji zdania i przyjęcia obowiązków przez strażaków powoływanych na kierownicze stanowiska służbowe określa **załącznik nr 14 do Ceremoniału**.

4. Widok przykładowego ugrupowania uczestników uroczystej zbiórki z okazji zdawania i przyjmowania obowiązków przez strażaków powoływanych na kierownicze stanowiska służbowe określa **załącznik nr 15 do Ceremoniału**.”;

12) uchyla się § 51;

13) w dziale V uchyla się rozdział 2;

14) tytuł rozdziału 9 w dziale V otrzymuje brzmienie:

„**Wręczenie sztandaru jednostce organizacyjnej PSP**”;

15) § 67 otrzymuje brzmienie:

„1. Wręczenie sztandaru jednostce organizacyjnej PSP odbywa się w czasie uroczystego apelu.

2. Jeżeli jednostka organizacyjna PSP nie ma swojej kompanii reprezentacyjnej, podczas uroczystości wręczenia sztandaru, poczet sztandarowy tej jednostki może wchodzić w skład kompanii reprezentacyjnej jednostki nadrzędnej – nawet jeżeli ta kompania pełni funkcję kompanii honorowej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, poczet sztandarowy jednostki organizacyjnej PSP, która otrzymuje sztandar, w ugrupowaniu marszowym ustawia się za poczem sztandarowym kompanii reprezentacyjnej, a w ugrupowaniu rozwiniętym – między poczem sztandarowym a pododdziałem marszowym kompanii reprezentacyjnej.”;

16) w § 83 w ust. 2 skreśla się ostatnie zdanie;

17) w § 88:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W obiekcie sakralnym lub domu pogrzebowym na 15 minut przed ceremonią wystawia się posterunek honorowy przy trumnie (urnie). Przy trumnie wystawia się posterunek czteroosobowy (dopuszcza się także posterunek dwuosobowy), przy urnie – dwuosobowy. Strażacy ustawiają się w odległości jednego kroku od trumny (urny), frontem do siebie. Organizator ustala skład posterunku, kolejność i czas trwania jednej zmiany posterunku honorowego oraz strażaka rozprowadzającego poszczególne zmiany.”;

b) uchyla się ust. 7,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Dowódca rozprawiający posterunek honorowy zatrzymuje się w odległości około trzech kroków od trumny (urny), oddaje honory przez salutowanie, a strażacy wchodzący w skład posterunku nie przerywając marszu zajmują wyznaczone miejsca przy trumnie (urnie). Na komendę wykonują zwrot, tak aby ustawić się frontem do siebie.”;

18) w § 122 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podczas mszy świętej i nabożeństwa, w momentach gdy wierni przyklękają, umundurowany strażak występujący poza szykiem przyjmuje postawę zasadniczą.”;

19) § 124 otrzymuje brzmienie:

„1. Przykładowy scenariusz mszy świętej i opis czynności wykonywanych przez asystę honorową PSP:

1) przed rozpoczęciem mszy świętej:

- a) na 10-15 minut przed rozpoczęciem mszy świętej (w zależności od liczby sztandarów) wprowadza się do obiektu sakralnego poczty sztandarowe towarzyszące – wchodząc, nie oddają honorów do ołtarza i zajmują miejsce w lewej nawie; jeżeli liczba pocztów sztandarowych towarzyszących jest tak duża, że nie ma miejsca w lewej nawie, można ustawić je także w prawej nawie – w przypadku, gdy nie ma kompanii honorowej – lub należy przewidzieć dla nich miejsce przed wejściem lub dookoła obiektu sakralnego – w zależności od możliwości,
- b) na 5 minut przed rozpoczęciem mszy świętej, trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”, dowódca kompanii honorowej wprowadza kompanię do obiektu sakralnego; kompania honorowa ustawia się w prawej nawie w ugrupowaniu rozwiniętym lub w nawie głównej – w ugrupowaniu marszowym,
- c) w przypadku ustawienia kompanii honorowej w nawie głównej:
 - dowódca kompanii honorowej wydaje komendy po wykonaniu zwrotu w tył (stojąc frontem do kompanii), po wydaniu komend zwraca się w kierunku ołtarza i zajmuje miejsce przed kierunkowym (prawoskrzydłowym pierwszej dwójki),
 - pododdział marszowy kompanii honorowej ustawia się w kolumnie dwójkowej przy ławkach (np. na wysokości co drugiej ławki), zostawiając przejście na środku dla asysty liturgicznej, kapłana oraz pocztu sztandarowego,
- d) w przypadku ustawienia kompanii honorowej w prawej nawie dowódca kompanii honorowej wydaje komendy po wykonaniu wykroku w lewo prawą nogą,
- e) po wprowadzeniu kompanii honorowej trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**”,
- f) jeżeli sztandar wyróżniony do uroczystego wprowadzenia wchodzi w skład kompanii honorowej, nie wchodzi on z resztą pododdziału do obiektu sakralnego, a pozostaje przy wejściu i oczekuje na komendy do wprowadzenia – takie ustawienie umożliwia przejście procesji asysty liturgicznej i kapłana do ołtarza,
- g) w przypadku ustawienia kompanii honorowej w prawej nawie, poczet sztandarowy może również przez całą mszę świętą stać w szyku kompanii honorowej;

2) obrzędy wstępne:

- a) przed rozpoczęciem mszy świętej, w momencie gdy celebrans wychodzi z zakrystii (bezpośrednio po dzwonku, a przed rozpoczęciem śpiewu) trębacz gra sygnał „**Śłuchajcie Wszyscy**”,
- b) po przybyciu kapłana i asysty liturgicznej do ołtarza, po zakończeniu śpiewu ceremoniarz lub inna osoba prosi o wprowadzenie sztandaru, np.: „**Proszę o wprowadzenie sztandaru**”, „**Proszę o wprowadzenie sztandarów Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**” lub „**Poczet sztandarowy, sztandar (nazwa jednostki organizacyjnej PSP) – WPROWADZIĆ**” – jeżeli komendy wydaje wyznaczony strażak,
- c) trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”,
- d) dowódca kompanii honorowej wydaje komendy „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**(Kompania) na prawo – PATRZ**”,

- e) poczet sztandarowy maszeruje, zatrzymuje się przed ołtarzem i oddaje honory (dowódca pocztu sztandarowego i asystujący salutują, sztandarowy salutuje sztandarem), trębacz gra „**Hasło WP**”; jeżeli we mszy świętej bierze udział chór, może w miejsce „**Hasła WP**” zaśpiewać **hymn RP**, a gdy uczestniczy w niej orkiestra może zagrać **hymn RP**,
 - f) po odegraniu „**Hasła WP**” (**hymnu RP**) dowódca pocztu sztandarowego podaje komendę do przejścia w wyznaczone miejsce przy ołtarzu,
 - g) w przypadku pocztu sztandarowego wchodzącego w skład kompanii honorowej, poczet zajmuje miejsce przy ołtarzu lub w szyku kompanii,
 - h) trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**”,
 - i) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**Kompania – SPOCZNIJ**” lub „**Poczet sztandarowy – SPOCZNIJ**” (żeby nie zakłócać przebiegu mszy świętej, komendy wydaje tylko jeden strażak i wykonują je wszystkie pododdziały),
 - j) kapłan rozpoczyna mszę świętą;
- 3) liturgia słowa:
- a) przed „**Ewangelią**”, w momencie gdy wierni skończą śpiewać „**Alleluja**” trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”,
 - b) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę „**Kompania – BACZNOŚĆ**” lub „**Poczet sztandarowy – BACZNOŚĆ**” – asysta honorowa PSP przyjmuje postawę zasadniczą,
 - c) po „**Ewangelii**” po słowach „**Oto Słowo Pańskie – Chwała Tobie Chryste**” trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**”,
 - d) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę „**Kompania – SPOCZNIJ**” lub „**Poczet sztandarowy – SPOCZNIJ**” – asysta honorowa PSP przyjmuje postawę swobodną;
- 4) liturgia eucharystyczna:
- a) przed „**Przeistoczeniem**”, w momencie gdy kapłan składa ręce i wyciąga je nad darami (po słowach modlitwy eucharystycznej, np. „...**Ciałem i Krwią naszego Pana Jezusa Chrystusa**”) trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”,
 - b) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**(Kompania) na prawo – PATRZ**” lub „**Poczet sztandarowy – BACZNOŚĆ**”, „**Na prawo – PATRZ**” – asysta honorowa PSP oddaje honory: dowódcy pododdziałów, dowódcy i asystujący pocztów sztandarowych salutują, sztandarowi salutują sztandarami tylko w momentach ukazania hostii i kielicha,
 - c) jeżeli w mszy świętej bierze udział orkiestra, odgrywa utwór „**Intrada**” – w momentach ukazania hostii i kielicha (w tym samym czasie sztandarowi salutują sztandarami),
 - d) po „**Przeistoczeniu**”, w momencie gdy kapłan przyklęka trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**”,
 - e) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy, np. „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**Kompania – SPOCZNIJ**” lub „**Poczet sztandarowy – BACZNOŚĆ**”, „**Poczet sztandarowy – SPOCZNIJ**” – asysta honorowa PSP przyjmuje postawę swobodną;
- 5) obrzędy rozesłania:
- a) przed udzieleniem „**Błogosławieństwa**”, np. po słowach „**A teraz udzielę błogosławieństwa**” trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”,
 - b) dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę „**Kompania – BACZNOŚĆ**” lub „**Poczet sztandarowy – BACZNOŚĆ**” – asysta honorowa PSP przyjmuje postawę zasadniczą,

- c) po „*Błogosławieństwie*”, po słowach „*Idźcie w pokoju Chrystusa – Bogu niech będą dzięki*” ceremoniarz lub inna osoba prosi o odprowadzenie sztandaru, np.: „**Proszę o odprowadzenie sztandaru**”, „**Proszę o odprowadzenie sztandarów Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej**” lub „**Poczet sztandarowy, sztandar (nazwa jednostki organizacyjnej PSP) – ODPROWADZIĆ**” – jeżeli komendy wydaje wyznaczony strażak,
- d) jeżeli na zakończenie mszy świętej, po „*Błogosławieństwie*”, zaplanowano odśpiewanie pieśni „*Boże coś Polskę*”, przed jej odśpiewaniem trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**” a dowódca kompanii honorowej lub dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę „**Kompania – SPOCZNIJ**” lub „**Poczet sztandarowy – SPOCZNIJ**” – asysta honorowa PSP przyjmuje postawę swobodną,
- e) po odśpiewaniu pieśni „*Boże coś Polskę*” wydaje się komendy do odprowadzenia sztandaru,
- f) trębacz gra sygnał „**BACZNOŚĆ**”,
- g) dowódca kompanii honorowej wydaje komendy „**Kompania – BACZNOŚĆ**”, „**(Kompania) na prawo – PATRZ**”,
- h) poczet sztandarowy przechodzi przed ołtarz, zatrzymuje się i oddaje honory (dowódca pocztu sztandarowego i asystujący salutują, sztandarowy salutuje sztandarem), trębacz gra „**Hasło WP**”,
- i) po odegraniu sygnału, dowódca pocztu sztandarowego podaje komendy do wyjścia z obiektu sakralnego (w przypadku pocztu sztandarowego, wchodzącego w skład kompanii honorowej, poczet wraca do szyku kompanii),
- j) dowódca kompanii honorowej wydaje komendy do przeformowania i wyjścia kompanii z obiektu sakralnego,
- k) po wyjściu kompanii honorowej lub pocztu sztandarowego trębacz gra sygnał „**SPOCZNIJ**”,
- l) kapłan z asystą liturgiczną wychodzi z prezbiterium do zakrystii,
- m) jeżeli w uroczystości brały udział pododdziały towarzyszące oraz poczty sztandarowe towarzyszące, to opuszczają obiekt sakralny wychodząc za kompanią honorową w kolejności ustalonej przez organizatora uroczystości; poczty sztandarowe nie oddają honorów do ołtarza; kolejność odprowadzenia pocztów sztandarowych towarzyszących może odbywać się w odwrotnej kolejności do ich wprowadzenia.

2. W czasie mszy świętej, do uroczystego wprowadzenia, wyznacza się sztandar właściwej miejscowo lub najwyższej jednostki organizacyjnej PSP, biorącej udział w uroczystości – w myśl struktury organizacyjnej PSP.

3. W czasie mszy świętej pogrzebowej asysta honorowa PSP wykonuje takie same czynności jak opisane w ust. 1, z tym że kapłan udziela błogosławieństwa przy grobie, a asysta honorowa PSP nie wykonuje w tym czasie dodatkowych czynności.”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej

nadbryg. Wojciech Kruczek